

ОТЧЕТ

**ЗА РАБОТАТА НА
РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА
"ГЕОРГИ РАКОВСКИ" - ЯМБОЛ**

ЗА 2013 Г.

Дейността на Регионална библиотека "Георги Раковски" - Ямбол през 2013 година беше подчинена на следните основни задачи:

1. Успешно приключване на обучителния и квалификационен процес чрез възможностите на програма „Глобални библиотеки”, като в рамките на последната година от времетраенето на проекта се проведат 8 редовни и надграждащи обучения в периода март-октомври 2013 г.
2. Представяне на нови информационни възможности за гражданите чрез 10-те читателски места за свободен достъп до Интернет по програма „Глобални библиотеки” и 10-те компютъра на обучителната зала
3. Търсене на нови форми и методи за разширяване на читателския състав и подобряване качеството и ефективността на библиотечното обслужване
4. Редовно поддържане на WEB-страницата на библиотеката, пълноценно използване на възможностите за on-line справки и търсене в каталози и картотеки, обслужване и справки чрез електронна поща
5. Създаване на нов тип информационни услуги за читателите на библиотеката чрез изграждане на пълнотекстови и графични бази данни за най-често търсените документи и предоставянето им на електронен носител чрез пълноценно използване на Интернет
6. Активизиране на читателските навици у децата чрез създаване на малък информационен център
7. Цялостно прекласиране на основния фонд на библиотеката и оптимизиране на основните книгохранилища
8. Разширяване на справочно-информационната и издателска дейност на библиотеката чрез пълноценно използване на изградените собствени бази данни и автоматизираната текуща национална библиография и книгопис, дигитализиране на най-ценните краеведски издания
9. Инвентаризация на Библиотековедския фонд и фонда на чуждоезикова читалня

И през изминалата 2013 бюджетът продължи да работи с намаления единен разходен стандарт за държавна дейност, което осигури суми само за най-необходимите стопански разходи. От 2008 г. библиотеката е със статут на второстепенен разпоредител със самостоятелен бюджет и самостоятелно счетоводство, което подобри и оптимизира оперативното управление, качествено обслужване и водене на финансово-счетоводните операции през годината.

Основен акцент в дейността на библиотеката бяха отново дейностите, свързани с изпълнение на задълженията, свързани с финализиране на мащабния проект «Глобални библиотеки». През годината на два етапа бяха проведени общо 8 обучения за библиотекарите от града и региона по информационни и комуникационни технологии, услуги в модерната библиотека, общуване и работа с хора, застъпничество, набиране на средства и управление на проекти, както и две надграждащи обучения по информационни и комуникационни технологии и едно надграждащо обучение по услуги в модерната библиотека. За първи път бе организирано десетдневно обучение за граждани със зрителни проблеми. С тези обучения се повиши значително информационната осигуреност на библиотеката за предоставяне на съвременен тип услуги на нейните потребители, както и текущата съвременна квалификация на действащите библиотекарите от региона. Редовно бе осъществявана координационна подкрепа и експертна помощ за всички целеви библиотеки по програмата, бяха осъществени по четири посещения на всяка от тях с цел инвентаризация и проверка на наличната компютърна техника и оборудване.

На 21 и 22 октомври 2013 г. , в хотел „Сол Несебър Палас” - гр. Несебър, се проведе форум за местно развитие за Сливенска и Ямболска области по Програма „Глобални библиотеки – България” на тема „Библиотеката – сърцето на общността”. В него се включиха над 75 библиотекарите от целевите библиотеки в двете области. Гости на форума бяха Трендафил Меретев – ръководител на програма „Глобални библиотеки-България”, Игор Чипев – директор на дирекция „Нематериално културно наследство” към

Министерство на културата, инж. Кольо Милев – кмет на община Сливен, проф. Радка Колева /Университет по библиотекознание и информационни технологии/, представители на областните администрации в двата града, заместник кметове на общини, експерти. Целта на форума бе да се представят основните трансформационни промени, които претърпяха целевите библиотеки по програма „Глобални библиотеки-България“ в периода 2009-2013 г., новите моменти в дейността им, както и добри практики и успешни партньорства, които те реализират.

Първият пленарен ден бе посветен на темата „Библиотеката и местната общност – нови роли и партньорства“ и премина в две сесии. Представени бяха 1 пленарен доклад и 8 презентации.

Първата сесия бе ръководена от Росица Петрова-Василева – директор на Регионална библиотека „Сава Доброплодни“-Сливен и регионален координатор на програма „Глобални библиотеки-България“ за Сливенска област. Сесията бе открита с презентация на тема „Измерения на влиянието на програма „Глобални библиотеки-България“ върху развитието на местните общности“, представена от ръководителя на програмата Трендафил Меретев. Пленарен доклад на тема „Съвременната обществена библиотека - модерна, необходима, различна“ изнесе Росица Петрова-Василева. Втората сесия бе ръководена от Димитър Бечев - директор на Регионална библиотека „Г.С.Раковски“-Ямбол и регионален координатор на програма „Глобални библиотеки-България“ за Ямболска област. В нея бяха представени презентациите: „Обществената библиотека и ученето през целия живот“ /И.Димитрова, РБ „С.Доброплодни“ - Сливен/, „Деца, родители и учители учат заедно или компютърът - начин на употреба“ /Н. Ройдева, НЧ „Просвета-1910“, с. Тенево, област Ямбол/, „Куклена фиеста (библиотеката и театърът - партньори в лятната работа с деца) /Д.Христова, РБ „Г.С. Раковски“ - гр. Ямбол, А. Попов, актьор, Държавен куклен театър - гр. Ямбол/, „Библиотеката - средище на културни инициативи и проекти“ /Ц. Маркова, РБ „С. Доброплодни“- гр. Сливен/. Първият пленарен ден завърши с есето „Библиотеката - начин на употреба“ на Димитър Бечев.

На 22 октомври форумът продължи с работа по групи за изготвяне на идейни предложения за нови роли на библиотеката в общността и ефективни партньорства за реализирането им. Бяха представени и обсъдени 7 проектни предложения.

В края на двудневния форум ръководителят на програма „Глобални библиотеки-България“ Трендафил Меретев, благодари на представителите на целевите библиотеки от двете области за приноса им за успешното реализиране на програмата като пожела успешното им сътрудничество да продължи и в бъдеще.

На 14 ноември в конферентната зала на хотел „Кабиле“ се проведе местна среща на тема: „Библиотеката - център за е-услуги на потребителите и любимо място за образование и развлечение (идеи от практиката)“, на която присъстваха библиотекари от всички целеви библиотеки в областта, експерти в областта на читалищното дело от ямболските общини, партньори, представители на НПО, журналисти, представители на културни институции от областта.

Даниела Христова и Даниела Тагарева представиха презентацията „Забавно лято училище в библиотеката – предизвикателства пред библиотекаря“. Те представиха богатия опит на регионалната библиотека при лятната работа с деца, която получи нови хоризонти с реализацията на спечеления проект по ГСФИП – 2013 г., успешната работа с партньорите по проекта, удовлетворението от постигнатите резултати.

Петте реализирани проекта по грантовата схема за иновативни проекти за област Ямбол са насочени към въвеждане на иновативни е-услуги за общността и към специфични потребителски групи, които са най-активни при работа с новите технологии. Татяна Йовчева, секретар на НЧ „Зора-1945“ – Ямбол, представи проекта на читалището „Литературни игри.net“, насочен към учащата се аудитория с цел провокиране на интерес към четенето и ученето по развлекателен начин с помощта на новите интернет технологии чрез разработването на специален сайт с флаш игри с учебна цел. Проектът

е посрещнат с интерес от децата и учениците, които с желание са участвали във всички дейности.

С подобна цел бе и проектът на НЧ „Развитие-1893”, гр. Елхово на тема: „Заедно за една по-модерна библиотека – нови възможности, теми и решения”, представен от Янка Атанасова, библиотекар от читалищната библиотека. Акцентирано бе върху работата с доброволците в библиотеката за съхраняване на автентичното културно наследство на Елховския край и представянето му чрез специално създадения за целта сайт на читалището, както и работата с партньорите от Бояново и Гранитово. Прожектиран бе и кратък филм за постиженията на читалището и библиотеката във връзка с успешната реализация на проект „Глоб@лни библиотеки” в Елховската община.

Пример за мултиплициране на обучението чрез доброволци и партньори представи Нели Илчева, читалищен секретар на НЧ „Джон Атанасов-1928”, с. Бояджик, от където произхожда коренът на откривателя на компютъра, в своята презентация „Наследниците на Джон Атанасов в глобалния свят (една нова идея за партньорство”. Тя говори за ентузиазма на възрастните хора, с които са стопили своя първоначален страх от срещата с компютъра, за търпението на десетките обучени преди тях доброволци, които са помагали при усвояване на тези нови умения. И в крайна сметка за удовлетворението от преодолените предизвикателства, за сълзите, с които старите хора са посрещали първата самостоятелно осъществена от тях връзка по Интернет с любимите деца и внуци в чужбина.

Мариана Георгиева, читалищен секретар в НЧ „Светлина-1929”, с. Роза, в своята презентация „Библиотеката в подкрепа на успешната трудова реализация на младите хора (идеи и практики)” говори за своя опит като учител на десетки безработни хора от населеното място, на които е помогнала в писането на CV и мотивационно писмо, които е обучила как трябва да се държат по време на интервю за наемане на нова работа и мн. др. Тя сподели, че повече от половината трайно безработни чрез усвоените нови знания и умения успешно са кандидатствали и са наети на работа, включително и в чужбина.

По-различен подход бе избрала, за да представи своята тема Парушка Узунова, библиотекар в НЧ „Просвета-1892”, гр. Стралджа. Презентацията бе реализирана като клип на тема „Библиотеката като партньор на местната власт в предлагането на нови електронни услуги за гражданите”.

Последната презентация бе на тема „Мястото на библиотеката като информационен център за успешна реализация на трансграничните културни проекти в полза на местната общност” и бе представена от София Минева, началник на отдел „Култура и образование” в община Болярово. Тя представи атрактивно и с много примери сътрудничеството между общинските власти, културните институции и НПО при реализацията на няколко значими проекти между Болярово и община Ковчаз при събиране и съхраняване на културното наследство от миналото и настоящето.

След направените презентации всички библиотекари участваха в практически семинар, посветен на въвеждането на най-необходимите е-услуги за общността в библиотеката. Участниците в практикума бяха разделени на случаен признак в 4 групи, като метод за работа бе използван метода „Световно кафене”. Всеки библиотекар написа самостоятелно една е-услуга, която лично според него е най-необходима и полезна за хората в този момент заедно с кратка аргументация. Освен това всеки трябваше да отговори кое е най-голямото предизвикателство при реализацията на тази иновативна услуга, какви пречки и трудности трябва да бъдат преодолявани в нейната практическа реализация. След това всяка група избра свой представител като говорител, който след дискусия с активното участие на всички трябваше да представи до 3 е-услуги, които трябва да се реализират в библиотеката, да обоснове накратко тяхната необходимост и да посочи пречките пред реализацията на всяка иновативна услуга.

Всички групи мотивирано и с желание обсъдиха предложенията на всеки участник и подредиха приоритетно най-важните според мнението на мнозинството.

Първа група предложи 3 услуги.

1. Електронна здравна услуга. Идеята е библиотеката да бъде посредник между пациент и лекар при необходимост от консултации с лекар-специалист, при намиране и попълване на необходима здравна информация, при снабдяване с лекарства и др.

2. Електронно училище за деца в неравностойно положение. Целта е посредством интернет те да бъдат информирани за дейности, изяви, конкурси на читалището и библиотеката, да вземат виртуално участие в тях, да дават дистанционно свои мнения, препоръки и пр.

3. Е-услуга, свързана със създаване на електронна база данни за взаимодействие между социалните служби и хората – при получаване на енергийни и социални помощи, стипендии, пенсии, кандидат-студентски борси, информация за кандидатстване след 7 и 8 клас и т.н.

Втората група предложи въвеждането на услугата, наречена от тях „Аз познавам институциите” и обучение за електронен достъп до тях. Става дума за практически познания за правомощията и отговорностите на местната, общинската, централната власт, международните институции, както и правата и отговорностите на всеки гражданин при взаимодействието си с тях. Това е желание за въвеждане на гражданско образование сред учащи, възрастно население, безработни, маргинализирани групи и пр. Услугата включва обучение на целеви групи (в много населени места живеят компактно голям брой жители на европейски страни), на малцинствени групи и безработни, запознаване с възможностите за информация, които предлага електронното правителство, обучение и дискусии за правата и задълженията в обществото.

Третата група предложи създаване на електронна библиотека, включваща собствен сайт, създаване на електронен каталог и пълнотекстови бази данни, електронни книги с изтекли авторски права, подбор на интересна и значима информация от местен характер от регионалните средства за масова информация. Имаше предложение да бъде въведена услугата за запазване на заглавие *on-line*, както и възможността всеки читател да дава препоръки за комплектуване с интересни заглавия.

Четвъртата група предложи въвеждането на три услуги.

1. От енциклопедия към уикипедия – събиране и обучение на екипи от доброволци, които да попълват в Уикипедия значими факти, свързани с местни личности, факти, събития и пр.

2. Издирване на роднини зад граница *on-line*

3. Обучение за пазаруване *on-line*

В края на срещата регионалният координатор обобщи резултатите от реализацията на програма „Глобални библиотеки” в Ямболска област, както и даде указания за бъдещата работа и сътрудничество между библиотеките през следващата година.

Пълноценно се използва компютърната зала за свободен достъп до Интернет за читатели на библиотеката по проекта, проведоха се множество групови и индивидуални консултации за работа с компютри и Интернет.

Каталогът от книги, заедно с краеведската картотека е представен на интернет страницата на библиотеката в режим на *on-line* търсене.

До края на 2013 г. завърши инвентаризацията на библиотековедския фонд и започна инвентаризация на справочния фонд.

Същевременно се увеличи броят на извършените библиографски консултации, системно се попълват актуалната и ретроспективната краеведска систематична картотека в нейния компютърен вариант, разширява се справочната и издателска дейност, продължават с успех изложбите в залите на читалнята.

II. БИБЛИОТЕЧНИ КАДРИ И БЮДЖЕТ

Дейността на библиотеката през изминалата година се осъществяваше от 23 щатни служители.

Като цяло през 2013 г. бяха изразходвани **241 790** лева бюджетни средства.

За заплати през изминалата година са изразходвани бюджетни средства в размер на **192 480** лв, а за издръжка и дейност на библиотеката – **41 297** лв.

Разпределението на средствата по отделните параграфи е както следва:

& 100 – Заплати и възнаграждение за персонала – **144 431** лв.

& 200 - Други възнаграждения и плащания - **20 179** лв.

& 500 – Осигурителни вноски за ДОО и ЗОВ – **27 870** лв.

& 1014 – Книги – **2 254** лв;

& 1015 – Материали – **7 288** лв.;

& 1020 – Разходи за външни услуги – **16 040** лв;

& 1016 - Вода, горива и енергия – **13 598** лв;

Бяха реализирани **8 261** лева собствени приходи.

Приключи цялостния финансов отчет и финализиране на четиригодишния проект „Глобални библиотеки” в края на годината, като бяха усвоени за 2013 г. средства на обща стойност **17 701** лв. Бе реализиран и проект „Забавно лятно училище за малки и големи”, за което бе получен грант в размер на **5 000** лв. Неизразходваните средства по двата гранта в размер на **950,48** лв. бяха изразходвани целево за закупуване на 7 бр. стативи за изложба, цифров фотоапарат и закупуване на материали.

В края на 2013 г. с протокол от ръководството на програмата бе прехвърлена безвъзмездно като дарение цялата компютърна техника и оборудване, получено по програма „Глобални библиотеки” на Регионална библиотека „Г. Раковски” – Ямбол на обща стойност **16 055,97** щатски долара.

III. КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ. ОБРАБОТКА И КАТАЛОЗИ.

КОЛИЧЕСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ:

	<u>ПЛАН</u>	<u>ИЗПЪЛНЕНИЕ</u>
Библиотечен фонд	271 318	269 748
Набавени материали	3 000	1 838
Отчислени материали	2 000	2 408

Комплектуването, обработването, класирането и каталогизирането на постъпващите библиотечни материали е важна и отговорна дейност в работата на библиотеката. Библиотекарите в отдела са се стремили да задоволят нуждите на читателите на библиотеката. През 2013 г. се комплектува разнородна литература, като стремежът беше тя да отговаря на читателските критерии за актуалност.

Основни източници за снабдяване с литература бяха: ЕТ"Здравец-91", „Ямбол-Прес" ООД, ЕТ"Жельо Учков", „З. Стоянов" ЕООД и други.

През 2013 г. библиотеката получаваше дарения на книги от обществени организации и частни лица. Заедно със задължителното оформяне на документи – актове за дарения се издаваха и благодарствени писма. Част от гражданите, дарили книги от личните си библиотеки, са дългогодишни читатели на библиотеката.

Частните лица, направили дарения на книги са: Десислава Демирева, Денис Йовчев, Иванка Сиромасова, Иван Жеков, Николай Петев, Веселин Върбанов, Тодор Тодоров, Цанка Богданова, Виктория Костадинова, Борис Дряновски, Милен Панчев, Малина Бояджиева и много други.

През годината продължи традицията различни автори на книги да даряват творбите си на библиотеката. Много местни автори дариха свои книги, чрез което се обогатява фонда на отдел «Краезнание». Творци, дарили свои книги през годината са: Тенко Тенев, Мария Николаева, Чавдар Добрев, Стефка Керемидчиева, Иван Славов, Николай Николов, Иванка Тонева, Тони Телалов, Нина Романова, Екатерина Мошелова, Димитър Михов, Тодор Николов, Иван Барев, Димитър Христов, Анастасия Петрова, Добрина Борова и други.

Библиотеката получи дарения от обществени организации като Бургаски свободен университет, ИК „Труд и право", Глобул – България, Българска федерация по борба, фондация «Ванга», Посолство на Финландия, КПМГ – България, Колеж по икономика и администрация – Пловдив, фондация «Четири лапи», УНИБИТ, ИА – Главна инспекция по труда – София, Издателства «Стигмати», «Сиела Норма», Гьоте институт и др. Книгите бяха своевременно обработени и допълниха библиотечните фондове. Ценно бе и направеното дарение от Тодорка Славчева и Петя Владимирова на тяхната книга «Кратък агробιολογичен речник», както и на дарението на Глобул - фототипно издание на прочутата Манасиева летопис, съвместна публикация на гръцкото издателство «Милитос» и Ватиканската библиотека от 2007 г. , и книгата «120 години българско изкуство».

Продължават процесите по механичното поставяне на баркодове върху всяка книга и после прибавяне на същите в електронния каталог. Отделно от този процес при обработката на всяка една новопредадена книга се поставя нов баркод и той също се записва в електронния каталог.

През 2013 г. бяха комплектувани **1838** библиотечни материала, от които закупени **916** броя, на стойност **5059,28** лв.

Дарените книги бяха **922** броя на стойност **7043,92** лв.

2013

Книги	1322
Периодични издания	39
Графични издания	24
Компактдискове	451
Аудиокасети	
Ноти	
Картини	2
Видеокасети	
DVD	

Ето разпределението на библиотечните материали по отдели:

(0) Общ отдел	42
(1) Философия	39
(2) Религия	11
(3) Обществено-политическа литература	213
(5) Математика, естествени науки	46
(61) Медицина	25
(62) Техника	17
(63) Селско стопанство	32
(7) Изкуство	493
(793) Спорт	12
(80) Езикознание	41
(82) Литературознание	54
(9) История	52
91) География	7
(X) Художествена литература	550
(Д0) Детска отраслова литература	80
(ДХ) Детска художествена литература	124

По език набавените материали са:

Бълг. език.....	1387	Немски език.....	3
Руски език.....	6	Френски език.....	0
Англ. език.....	439	Други езици.....	3

По обслужващи звена в библиотеката разпределението на броя на новонабавената литература е както следва:

Отдел Заемна.....	715	Детски отдел.....	200
Отдел Читалня.....	213	Муз. отдел.....	451
Справ. Отдел.....	7	Чуждоез. чит.....	0
Отдел Краезнание.....	240	Библиотековедски.....	10
Обработка.....	0	Старопечатен	0
Редки и ценни изд.....	0	Дирекция	2

Отчислената литература през годината бе **2408** библ. материала.

Общо наличният фонд в библиотеката в настоящия момент е **269 748** броя библиотечни материала.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА РАБОТАТА С ЧИТАТЕЛЯ

4.1. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ НАД 14 ГОДИНИ

През 2013 г. общо за библиотеката бяха привлечени **2 966** читатели, бяха заети **136 090** библиотечни материала и бяха направени **50 547** посещения.

През 2013 година усилията на библиотечните работници от **Заемна за възрастни** бяха насочени към максимално удовлетворяване на читателските интереси. Планът на заетите библиотечни материали през годината от **60000** е преизпълнен значително - **61194**, а при план **19000** бяха отчетени **19347** посещения. Като цяло годината бе ползотворна с реализацията на постигнатите резултати по основните библиотечни показатели. Констатира се повишен интерес към библиотеката като институция, завръщат се старите читатели, прекъснали ползването на услугите на библиотеката от десетина години, наши читатели стават все по-често хора, които никога не са ползвали услугите ни.

В обслужването на стотиците читатели, посещаващи отдела всеки работен ден, дейността на библиотекарите се подпомага успешно вече осемнадесета година от електронния каталог на библиотеката. Осма поредна година се използва баркод технология за обслужване на читателите, която позволява много по-добър контрол върху заеманията и срока на връщане, както и точна информация за движението на всяка книга у всеки конкретен читател. Тази форма на работа увеличава реалното време за работа с читателя, за разговори и беседи за нови книги, автори, библиотечни поредици.

Продължава прочистването на подръчния фонд от остарели по съдържание заглавия, както и на физически похабени екземпляри. Паралелно всяко заглавие се талонира, подрежда във възходяща поредица и предава на отдел „Обработка“ за отчисляване. През годината се извърши отчисление на част от фонда на българската художествена литература.

Библиотекарите от **“Заемна за възрастни”** търсят начини да обогатяват фонда на заемната с търсени заглавия по пътя на дарителството, като по този начин се набавят нови, търсени заглавия.

Ежедневно на отдел **“Обработка”** се предават книги за поставяне на баркод, чиито стикери са похабени или изтрити.

За много търсени заглавия, които са единични във фонда, се води картотека на заявките, а при съответно връщане на подобно заглавие читателят се уведомява по телефона за получаване на съответната книга. Тази практика на съобразяване с потребностите на хората с цел подобряване на качеството на обслужване утвърждава авторитета на библиотеката като водещ професионален културен институт в града.

Библиотекарите от **Заемна за възрастни** извършват ежедневно много устни и компютърни справки, с което подпомагат както конкретните читатели, така и колегите от останалите отдели.

Заедно с библиотекарите от отдел **“Обработка и каталози”** се извършваха периодични справки и се коригираха сигнатури на литературата от минали години в съответствие с новата класификационна схема на библиотеката.

Ежедневна е работата със закъснели читатели, с помощта на телефонни обаждания, съобщения по електронен път и др.

Популяризирането на новополучената литература през годината се извършваше посредством целогодишното поддържане на витрина **“Нови книги”** в Залата за свободен достъп.

И в трите **читални** : Читалня 1 - за обществено-политическа литература, Читалня 2 - за естествени и приложни науки и Читалня 3 - изкуство и литературознание, бяха обслужвани читатели от всички възрастови групи с различни професии и интереси. Идваха хора, както от третата възраст, така и много млади хора, които ползваха двете Интернет зали, но едновременно с това се интересуваха и от ежедневната преса, от развлекателните списания, от отраслова литература, справочници, новополучени книги и др. Така читалнята се превръщаше в привлекателно място за прекарване на свободното време.

През м. октомври двама колеги от читалнята участваха в Регионална среща в гр. Несебър по приключване на проекта «Глобални библиотеки», която премина ползотворно и интересно.

На 14 ноември участвахме заедно с колеги от цялата библиотека в местна среща на тема: «Библиотеката – център за е-услуги на потребителите и любимо място за образование и развлечение». Колегата Даниела Тагарева заедно с Даниела Христова взе дейно участие и представи презентация «Забавно лятно училище в библиотеката – предизвикателства пред библиотекаря».

През годината се проведоха курсове за допълваща квалификация на библиотекарите от Ямбол и областта по програма «Глобални библиотеки», които преминаха при засилена активност и голям интерес от страна на всички обучаеми.

През годината колежката Нина Янкова провежда курсове по компютърна грамотност с хора, предимно от третата възраст. Всички ставаха читатели на библиотеката и ползваха разностранните ѝ услуги.

През годината заетата литература е **41 020** библиотечни единици. Общият брой на посещенията е **15 973**. Резултатите са завишени в сравнение с миналата година. Цифрите говорят за една добра обращаемост на фонда, който се ползва от читатели с трайни интереси.

В областта на културно-масовата и библиографско-информационната работа се организираха следните по-важни събития:

През м. януари художничката Диана Йорданова подреди в читалнята изложба от 25 картини – масло. През двата месеца, януари и февруари, докато бе експонирана изложбата, дойдоха около 150 ученика от девети и десети клас на Г «Васил Левски» със своята преподавателка Боряна Чапърова. Те коментираха и обсъждаха картините, запознаха се също с библиотеката и някои от тях станаха читатели.

На 19 февруари бе организирана изложба на тема: «Васил Левски – велик и безсмъртен». Използвани бяха фотоси, книги, албуми. Изложбата бе показана по местните телевизии, а деца от ЦДГ «Слънце» изнесоха спектакъл.

През м. февруари учителката от МГ «Атанас Радев» Радка Цингова проведе урок по география на тема «Културни паметници в Азия». Учениците ползваха наши албуми, справочници, фотоси.

На 3 март бе уредена изложба, посветена на националния празник на България. Наред с фотосите, книгите и албумите в читалнята бе поставено националното знаме и копия на Самарското знаме и знамето, изработено от Райна княгиня.

На 28 март екскурзия в библиотеката проведоха 15 ученика от ОУ «Христо Смирненски» - осми клас с учителката си по литература. Часът мина сред приятна обстановка. Учениците разглеждаха списания, речници и албуми, поседяха в компютърните зали, запознаха се с книжния и електронен каталог на библиотеката.

През м. март-април голяма изложба с около 40 платна нареди художникът Цветан Казанджиев – графика, живопис, рисунка.

На 10 април в читалнята се проведе среща-дискусия на тема «Не ставай жертва на измама». Тя бе организирана от РБ «Г. С. Раковски» съвместно с Областна дирекция на МВР Ямбол и премина при голям интерес.

На 19 април – среща на тема «Забавни факти от кухнята». Една презентация, поднесена забавно от журналиста от в. Делник – Г. Русев.

По повод на големия християнски празник Великден бе уредена изложба на тема: "Възкресението на Исус Христос - надежда за човешкия род". Пъстрата, богата на цветове

изложба създаде много настроение, в нея бяха използвани много фотоси, книги, албуми, стари издания на Библията, изложба с рисувани яйца.

На 22 април по случай Международния ден на Земята бе организирана изложба от фотоси и албуми.

На 9 май – Ден на Европа бе уредена богата изложба от плакати, фотоси и книги от ЕС.

През месец май в читалня 1 на библиотеката бе уредена изложба, посветена на славянските първоучители Кирил и Методий под надслов "Слава вам, славянски просветители!", като за целта бяха използвани много албуми, книги, фототипно издание на „Панонски легенди“, което всяка година предизвиква голям интерес сред читателите. Използвани бяха и много портрети от различни художници, документална и художествена литература.

От 17 юни читалнята активно се включи в проекта, спечелен от библиотеката «Забавно лятно училище за малки и големи». Колегите Д. Тагарева и Н. Янкова водиха голяма част от заниманията: «Учим и се забавяваме с компютър», «Лято с българските филми», «Моята първа електронна готварска книга», «Курс по английски за начинаещи».

През цялата година се поддържаше и обновяваше изложбата "В света на новостите" в областта на компютърните технологии, медицината, екологията и др.

На 1 ноември бе уредена традиционната изложба на тема "Поклон Вам, будители народни", посветена на Деня на народните будители. Беше оформен кът от албуми, книги и фотоси с образите на големите възрожденци и български будители.

На 21 ноември бе уредена изложба по повод Деня на християнското семейство.

В продължение на цялата година ежемесечно се актуализираше с нови заглавия витрината «Земя – Вселена – Космос».

През м. октомври-ноември в читалнята се проведеха богати литературни вечери, посветени на кръглите годишнини на литературния критик, журналист, писател Чавдар Добрев и на Димитър Кралев – писател, публицист. Събитията се превърнаха в общоградски празници.

През м. ноември-декември се проведеха творчески вечери с поезията и музиката на Ивайло Диманов, с новите книги на поета Тони Теллалов и проф. Николай Петров.

В **читалня 3** продължиха контактите с учителите по изобразително изкуство, които имат специализирани паралелки в ПГ "В. Левски" и ОУ "Кл. Охридски". А с много учители по български език и литература и техните ученици бяха осъществени през годината литературни и езикови срещи. За пряката си урочна работа те заемат от фонда на читалнята албуми, репродукции, книги. Съвместната ни цел е да се запознаят учениците с творчеството на големи майстори и с шедьоври на изобразителното изкуство и литературата.

През 2013 г. в библиотеката се получаваха **10 ежедневника, 65 списания и 4 местни и регионални издания и 21 с друга периодичност**. Благодарение на този абонамент читалните бяха посещавани активно в продължение на цялата година.

За подвързия бяха подготвени и предадени 8 тома вестници, 27 тома списания. Бяха подредени голям масив от вестници и списания по броеве и години, които не се подвързват, бяха подготвени за бракуване неподвързани издания с изтекъл срок за съхранение.

Ежедневно бе поддържан електронен каталог на получаваните периодични издания през 2013 г. Редовно бе поддържана сканиран вариант на в-к «Делник».

Услугите, които извършва библиотеката по линия на МЗС имат за цел да удовлетворят специализирани читателски търсения от литература и периодика, които не притежаваме в нашия фонд. През 2013 г. са направени 20 заявки към Народна библиотека "Иван Вазов" – Пловдив и Народна библиотека "Св.св. Кирил и Методий" - София. Всички са изпълнени.

През изминалата година в **МУЗИКАЛНА ЧИТАЛНЯ** бяха регистрирани **310** посещения. Заети са **780** библиотечни единици.

В Музикална читалня бяха подредени витрини, отбелязващи кръгли годишнини на композитори с цел пропагандиране на творчеството им. Продължи традиционното сътрудничество с преподавателите по музика в града. През годината бяха подредени изложби по повод кръгли годишнини от рождението и смъртта Рахманинов, Вагнер, Верди, като бяха използвани много грамофонни плочи, аудиокасети, компактдискове, снимки и периодични издания.

През годината бяха правени по заявка и презаписи на читатели от грамофонни плочи, аудиокасети и компактдискове на части от произведения за лични цели.

И през 2013 г. училища, детски градини, учреждения и др. ползваха фонда от музикална литература и музикални носители за подготовка на празници и юбилейни изяви.

4.2. РАБОТА С ЧИТАТЕЛИТЕ ПОД 14 ГОДИНИ

През 2013 година основен приоритет в работата на Детски отдел беше насърчаването на детското четене и формиране на траен интерес към книгата. Детски отдел продължи дейността си по привличането на нови читатели в библиотеката, максималното разкриване на библиотечните фондове пред децата и задоволяване на читателските търсения.

В цялостната структура на библиотеката Детски отдел се явява едно от основните звена за работа с читателите. Това е така, защото в него се създава основата за работа с бъдещите възрастни читатели на библиотеката. От доброто и пълноценно обслужване с информация на всички възрастови групи, с които работи Детски отдел, до голяма степен зависи и по-нататъшното ползване на библиотеката от вече порасналите читатели.

Библиотекарите в отдела положиха много усилия за привличане на нови читатели, както и за задържането на записаните вече читатели. В работата се отделя особено внимание на станалите традиционни колективни посещения, на своевременното раздаване на препоръчителни списъци с литература, на различни форми на културно-образователна дейност с децата.

ПОКАЗАТЕЛИ	ПЛАН 2013	ИЗПЪЛНЕНИЕ 2013
ЧИТАТЕЛИ	1300	1239
ЗАЕТИ МАТЕРИАЛИ	34500	33096
ПОСЕЩЕНИЯ	16000	14917

През учебната година учениците от ОУ „Димчо Дебелянов”, НУ „Кирил и Методий”, Гимназия „Васил Левски” и МГ „Атанас Радев” най – често посещават библиотеката. През лятото в Детския отдел се записват деца от всички ямболски училища.

През последната година нашите читатели заемаха от библиотеката актуална художествена литература – поредиците „Хана Монтана”, „Детективи с машина на времето”, „Лили Чудото”, „Ванда”, „Безмъртните”, „Пърси Джаксън и боговете на Олимп”. Търсеха се и книги от Стефани Майер, Р. Л. Стайн, Томас Брецина, Роалд Дал, Бевърли Клеъри и други популярни автори. Най-малките ни читатели заемаха книги от поредицата „Дисни” и български народни приказки.

Голям е интересът и към детските енциклопедии, част от които се предоставят за заемане вкъщи. Децата с голям интерес четат енциклопедии за космоса, човешкото тяло и световната история. През учебната година най-търсената отраслова литература е от областта на математиката и литературознанието.

Читалнята на отдела също се използва от учениците най-вече за четене на детски списания или справки по учебни предмети. С помощта на справочните издания на детската читалня много ученици пишат тук и домашните си работи.

През изминалата година ученици от VI^{-те} и VII^{-те} класове от ОУ „Димчо Дебелянов” провеждаха уроци по български език и литература в читалнята на библиотеката. Темите по които работиха децата бяха творчеството на Веселин Ханчев, видове речници и др.

Посещения в библиотеката бяха направени от ученици от училищата „Димчо Дебелянов”, „Кирил и Методий”, „П. Р. Славейков”, „Петър Берон”, „Любен Каравелов”, „Христо Смирненски”, работещи по проект „Да направим училището привлекателно за младите хора” – „УСПЕХ”. Клубовете „Български народни традиции и фолклор”, „История на моето селище”, „Фолклор и народни традиции”, „Приказен свят”, „Пътешественик”, „Гледна точка”, „Игриви, приказливи” провеждаха занимания в библиотеката, съобразени с тематиката на създадените клубове към проекта. Най-активни бяха учениците от клубовете „Гледна точка” с ръководител Анелия Георгиева и „Игриви, приказливи” с ръководител Жасмина Бабова. Те редовно посещаваха библиотеката и вземаха участие в наши инициативи. Малките ученици от

клуб „Игриви, приказливи” тържествено се сбогуваха с букварчето и получиха новите читанки в Детски отдел.

Учениците от клуб „Гледна точка” редовно посещаваха компютърния център в библиотеката, там те се научиха да правят фотоколажи, електронни картички и визитни картички. „Професията на полицаия”, „Гордостта на България”, „Великден”, „Будителят е нашето начало” са само част от темите, по които децата изготвиха фотоколажи.

Наред с малките форми за популяризиране на фонда и запознаване с творчеството на различни писатели – тематични кътове и изложби, през годината в Детски отдел се проведоха и много други мероприятия.

През месец март с литературен празник „Първият приказник” чествахме 385 години от рождението на Шарл Перо. Ноември месец посветихме на творчеството на Асен Босев – „С хумора ни забавлява и децата поучава” беше мотото на празника, който проведохме. Участници и в двете мероприятия бяха деца от НУ „Проф. П. Нойков” с ръководител Тодорка Димитрова.

Деца от ЦДГ „Слънце” представиха програма, посветена на 140 години от гибелта на Васил Левски.

Съвместно с ученици от клуб „Гледна точка” празнувахме 135 години от Освобождението на България. „Гордостта на България” беше темата, по която учениците бяха създали своите есета, рисунки и фотоколажи.

С празник „Будителят е нашето начало” беше отбелязан 1 ноември. Участници бяха учениците от VI клас от ОУ „Димчо Дебелянов”, които бяха подготвили презентации и колажи, посветени на Деня на народните будители.

В навечерието на Коледа Детски отдел беше домакин на представителните изяви „Моята Коледа” на клубовете „Компютърна презентация” и „Гледна точка” от ОУ „Димчо Дебелянов”.

На празника „Дядо Коледа в библиотеката” поканихме деца от ЦДГ „Слънце”, след като те изнесоха богата програма и бяха възнаградени от дядо Коледа с лакомства.

През годината пред ученици представихме изготвените от Детски отдел презентации:

– „Приказникът Андерсен”, посветена на живота и творчеството на Х. К. Андерсен.

- „Библиотеката и нейните възможности”, проследяваща историята и развитието на библиотеката като институция.

- „И ний сме дали нещо на света” запознава децата с важни личности и събития, допринесли за развитието и популярността на България.

- „Ямболски будители” представя известни ямболски личности от миналото и съвременността на град Ямбол.

- „Историята на 8 март”

С цел запознаване с отделите на библиотеката и правилата за нейното ползване колективни посещения направиха ученици от начален и среден курс от училищата „Димчо Дебелянов”, „Любен Каравелов”, „Петър Берон”

И тази година Детски отдел на Регионална Библиотека „Г. Раковски” активно се включи в популяризирането и провеждането на организираната от сайта „Детски книги” Читателска щафета 3. На желаещите да участват раздадохме формуляри за участие и се закупиха книгите от поредицата. Тази национална кампания има за цел да привлече децата към четенето, като ги запознае с автори и книги, които не присъстват в списъците за задължително четене. Децата трябваше да прочетат най-малко три книги от Бевърли Клиъри, посветени на приключенията на Бийзъс, Рамона и Хенри и да отговорят на въпроси, свързани с прочетените книги. За своето участие в Читателската щафета 3 читателски значки „Супер читател” получиха редовните читатели на библиотеката Рада Николова и Добромира Маринова.

Детски отдел на библиотеката участва със свои инициативи и дейности и в националните библиотечни прояви и кампании.

От 22. 04 до 26. 04. 2013 г. се проведоха инициативи, посветени на Седмицата на детската книга и изкуствата за деца.

В Детски отдел уредихме изложба с литература, посветена на книгата и словото.

Седмицата открихме с учениците от клуб „Игриви, приказливи“, в читалнята на Детски отдел те оцветяваха великденски яйца и гледаха филма „Великденска иктория“.

Пред ученици от III клас от НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ представихме презентацията „Приказникът Андерсен“, а пред ученици от II клас от ОУ „Димчо Дебелянов“ презентация, посветена на братя Грим.

Учениците от клуб „Гледна точка“ се срещнаха и разговаряха с журналиста Георги Русев. Темата, по която дискутираха, беше „Професията на журналиста и начините на изразяване на гледна точка“.

В края на Седмицата на детската книга съвместно с ученици от II клас от НУ „Проф. П. Нойков“ отбележихме 145 години от рождението на първия професор по педагогика Петър Нойков с презентация „Петър Нойков – един от символите на град Ямбол“ и среща с Мария Рошманова, изследователка на неговия живот.

По време на Националната библиотечна седмица от 13-16 май колективни посещения направиха ученици от НУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

По повод на 24 май- Ден на българската култура - организирахме изложба от фотоси, направени в старото училище в гр. Трявна и подарени на Детски отдел от Мариана Кърк. В продължение на една седмица изложбата „Училището на баба“ се радваше на голям интерес от страна на гражданите на Ямбол.

През изминалата година РБ „Г. Раковски“ кандидатства по грантовата схема на програма «Глобални библиотеки» за финансиране на иновативни проекти.

Проектът, който беше одобрен и по който работихме в продължение на 3 месеца, се нарича „Забавно лятно училище за малки и големи“. Работата по проекта започна от 17 юни и продължи до 15 септември. По-голямата част от проектните дейности бяха ориентирани към децата на град Ямбол. Децата и възрастните, които взеха участие бяха 506, те направиха 1135 посещения в библиотеката. Дейностите, по които занимавахме децата, бяха следните: „Лятно кино в библиотеката“; „Да нарисуваме любим приказен герой“; „Занимателна наука“; „Забавна наука“; „Учим и се забавляваме с компютър“; „Театрално училище“; „Час на приказката“; обучение на деца за попълване на е-читателски дневник. В края на проекта проведохме голям заключителен хепънинг в залата на Държавен куклен театър „Георги Митев“- Ямбол, на който присъстваха голяма част от участниците в проекта, както и техни родители и приятели. Всички дейности, организирани за децата, бяха посрещнати много добре. С голямо задоволство родителите споделяха, че през летния период се прави нещо интересно и полезно за техните деца от регионалната библиотека.

За всички инициативи и прояви, провеждани в библиотеката, се информираха местните медии, които своевременно ги отразяваха със статии и репортажи.

Активно се работи и по подготовката и разпространяването на препоръчителните списъци за провеждане на лятното четене на учениците. Литературата, която се включва в тях, е съобразена с изучаваните автори и произведения в съответните класове. Списъците, които се подготвят, са препоръчителни, насочващи и имат за цел да улеснят децата в голямото богатство и фонд от детска литература, както и да запознаят децата с част от творчеството на наши и чужди класици на детската литература. Произведенията, които се препоръчват, са съобразени с тяхната наличност в Детски отдел на библиотеката.

Витрини с литература имаше и по темите :

- Български народни празници
- В света на животните
- Децата и природата
- Материали за родния край
- Баба Марта бързала
- За вас петокласници – митове, предания и легенди
- За вас седмокласници - „Как да влезем в гимназия“– учебни материали по БЕЛ и математика
- Ден на Ямбол

- Енциклопедии за малките читатели
- Книгите - вашите неразделни спътници през лятото
- Книги за пубертета
- Будители народни - низ от светли имена
- Весела Коледа
- Нови книги
- Вечните детски романи
- За най-малките
- Любими детски поредици

През годината периодично се заделяше литература за отчисляване, слагаха се баркодове на книгите, чиито описания са в електронния каталог, подсецаха се закъснелите читатели чрез телефонни обаждания или SMS да връщат в срок заетите книги.

V. СПРАВОЧНО - БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ. КРАЕЗНАНИЕ.

Основните акценти в дейността на отдела бяха по-нататъшното разширяване и подобряване на информационно-справочната дейност и подготовката на краеведската база данни за включване на ямболската библиотека към националната библиотечна информационна система. Пълноценно се използваха изградените бази данни от краеведската картотека и серии 5 и 6 на ТНБ, както и базите данни от текущата и ретроспективна краеведска картотека.

През 2013 г. в “Справочно – библиографски отдел” и отдел “Краезнание” са *постъпили общо 247 библиотечни единици, от които справочници - 7 , краеведски – 240.*

В отдела са регистрирани 74 писмени справки, от тях 41 със справочен характер и 33 - с краеведски характер. От краеведските справки преобладават тези, които се отнасят за селищни проучвания, статистически данни, видни ямболски дейци, техни публикации в МПП, материали за фолклора, културно- историческото наследство на града. По-голяма част от тематичните справки са с краеведски характер, свързани с историята, етнографията, фолклора, икономиката, селското стопанство, екологията на ямболския район, защитените природни обекти, селищните проучвания, както и с литературния живот на град Ямбол, публикации на видни ямболски творци в местния и централния периодичен печат, селищни проучвания, материали за образователното дело в региона и културно-историческото наследство на града.

За 2013 година са въведени **1 379** записа от текущата и ретроспективна база данни “CDF” (данните не включват информация за втори трети и повече източници), като около 80% от тях са дигитализирани. В резултат на 23-годишното редовно поддържане на базата броят на библиографираните материали достигна **73 557** записи с източници както от местния, така и от националния периодичен печат. Продължава поддържането и на ретроспективната краеведска база данни, обхващаща статии с обхват от 1880 до 1989 г., която е включена в общата краеведска електронна картотека. Краеведската картотека от есента на 2011 г. е достъпна чрез интернет страницата на библиотеката.

С новонабавените книги от местни творци редовно се поддържа постоянна витрина през годината.

В читалнята бяха подредени множество тематични изложби, свързани с конкретни дати и събития, кръгли годишнини на изявени национални творци от ямболски произход, както и на членове на ямболското писателско дружество. По план са изпълнени всички планирани дати по изготвянето на витрини, изложби и други.

Изготвена е био-библиография по случай 80 години от рождението на Димитър Кралев. Подготвена за печат е препоръчителна библиография по случай 80-годишнината на изтъкнатия читалищен деец Димчо Рошманов.

Бяха организирани и изложби, посветени на 24 май и 1 ноември, Деня на Ямбол, Дните на Европа и др.

ДИРЕКТОР:
(Димитър Бечев)